

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 81

Uitleg van Mattheüs 10:28

Belijdende christenen die de platonische theorie aanhangen over de aard van de mens, zijn zeer stellig in hun overtuiging dat de ziel een zelfstandig en afzonderlijk deel is van de mens en voort blijft leven als de ware en complete mens nadat het lichaam is gestorven. En de meesten van hen vinden hun grootste houvast en steun voor deze theorie in de woorden die onze Heer tot Zijn discipelen heeft gesproken toen Hij zei:

En weest niet bevreesd voor hen, die wél het lichaam doden, maar de ziel niet kunnen doden; weest veeleer bevreesd voor Hem, die beide, ziel en lichaam, kan verderven in de hel (Matt. 10:28).

Men zegt wel dat deze tekst spreekt over de inherente onsterfelijkheid van de ziel, de oneindigheid ervan en alle andere opvattingen die samenhangen met het Griekse lichaam-ziel dualisme die voortvloeien uit een dergelijk geloof. Voor een aanhanger van Plato spreekt dit vers over het bestaan van een afzonderlijk deel van de mens dat de dood van het lichaam overleeft en dat dit deel de ware en echte mens is die net zo goed af is zonder lichaam als met een lichaam.

Deze interpretatie zal gemakkelijk en zonder problemen worden aanvaard door een oppervlakkige lezer van de Bijbel die nog nooit een logisch onderzoek heeft gedaan naar alles wat de Bijbel over de ziel te zeggen heeft – een onderzoek dat door iedereen kan worden gedaan die de beschikking heeft over een analytische concordantie (van Young of Strong). Zelfs een minder diepgaande studie zal aantonen dat het

Hebreeuwse woord voor ziel *nephesh* is en dat dit woord door de Heilige Geest op dezelfde manier is gebruikt als het Griekse woord *psuche*, het woord voor 'ziel' in het Nieuwe Testament. Vergelijk Jesaja 42:1 met Mattheüs 12:18; Deuteronomium 6:5 met Mattheüs 22:37 en Psalm 16:10 met Handelingen 2:27. We kunnen dus op grond van de 'Wet van de goddelijke uitwisseling' met absolute zekerheid vaststellen dat deze twee woorden een identieke betekenis en gelijke waarde hebben.

Op grond van deze feiten weten we dat Mattheüs 10:28 slechts één van de 859 teksten in het Woord van God is waarin een getuigenis staat over de ziel. En om de woorden van de Heer te gebruiken, kunnen we terecht zeggen dat iemand zijn overtuiging niet moet bouwen op één tekst waarin een woord voorkomt, maar op *alle* woord dat uit de mond Gods uitgaat (Matt. 4:4).

Welke conclusie iemand ook trekt uit Mattheüs 10:28, welk dogma hij daar ook op bouwt, of welke opvattingen hij hiermee ook probeert te onderbouwen: alles moet in overeenstemming zijn met de grote hoeveelheid goddelijke waarheid die in het Woord van God over de ziel is gegeven en ook in overeenstemming met de Bijbelse definitie die ervan gegeven is. De menselijke ziel is wat de mens is geworden toen God de levensadem in zijn neusgaten heeft ingeblazen (Gen. 2:7). We moeten direct, stellig en zonder voorbehoud alle interpretaties van dit vers afwijzen die direct tegengesteld zijn aan alle andere duidelijke teksten. We kunnen geen interpretatie aanvaarden die de Schrift met zichzelf in tegenspraak brengt of die verwarring veroorzaakt.

Door ijverig studie te maken van alle teksten waarin het Hebreeuwse woord *nephesh* voorkomt, heb ik bepaalde waarheden ontdekt die ik niet kan vergeten, negeren of terzijde leggen. Het is bijvoorbeeld een positieve waarheid dat de Hebreeuwse tekst van Leviticus 24:17,18 zegt: 'Hij die de ziel van een man doodt, zal zeker ter dood gebracht worden en hij die de ziel van een dier doodt, zal het vergoeden, ziel voor ziel.'

Het woord *nephesh* komt vier maal voor in deze twee teksten, maar de vertalers van de NBG wisten heel goed wat een correcte vertaling hun geliefde filosofie van Plato zou aandoen en daarom maakten ze zich ervan af door het woord twee maal volstrekt te negeren.

Iedere student kan nagaan dat in de Hebreeuwse tekst van Numeri 35:30 staat: 'Een ieder die een ziel doodt zal als doodslager gedood worden' en dat Numeri 6:6 in feite spreekt over een 'dode ziel' (*muth nephesh*).

Het is daarom glashelder dat de Geest van God in het Oude Testament sprak over mensen die een ziel doden, terwijl het lijkt alsof de Here

Jezus in Mattheüs 10:28 spreekt over mensen die de ziel *niet* kunnen doden. Op basis van het principe van wederzijdse uitsluiting bestaat het niet dat beide uitspraken waar zijn; ik zal nooit een uitleg of een interpretatie van Mattheüs 10:28 accepteren die Jezus Christus in een positie brengt die in directe tegenspraak is met het Oude Testament. Want als de mens geen ziel kan doden, hebben Gods geboden en strenge straffen in Leviticus 24:17,18 en Numeri 35:30 ongeveer net zoveel betekenis als wanneer onze regering het strafbaar zou stellen als iemand ingrijpt in het opgaan van de zon in de ochtend.

Als iemand die openlijk belijdt liefde voor de waarheid te hebben, zich eraan te houden en die te verkondigen, zou ik 's nachts niet kunnen slapen als ik u de uitleg van Mattheüs 10:28 zou voorhouden die de meeste mensen in onze tijd verkondigen. Daarom dien ik een eerlijke uitleg te vinden van dit gedeelte, een uitleg die in overeenstemming is met de definitie van de ziel zoals die in Genesis 2:7 is gegeven en die tevens de wetten die gegeven zijn in Leviticus 24:17,18 en Numeri 35:30 niet belachelijk maakt.

Dit gedeelte moet vergeleken worden met de parallelteksten in het evangelie van Lucas. Lucas geeft een uitleggende vertaling van dit gedeelte, waarin geen ziel voorkomt. Daar lezen we: 'Ik zeg u, mijn vrienden, vreest hen niet, die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Ik zal u tonen, wie gij vrezen moet. Vreest Hem, die, nadat Hij gedood heeft, macht heeft om in de hel te werpen. Voorwaar, Ik zeg u, vreest Hem' (Luc. 12:4,5).

Uit dit gedeelte lijkt het duidelijk dat áls het accent van de waarheid die in Mattheüs 10:28 naar voren is gebracht 'een onsterfelijke ziel,' of een 'nooit stervende ziel,' of een 'onverwoestbare ziel' zou zijn, zoals velen denken, Lucas het nooit zou hebben weggelaten. Hij zou niet het hart uit deze tekst wegsnijden, als het hart 'een onsterfelijke ziel' geweest zou zijn.

Dit gedeelte gaat over wie de discipelen niet moesten vrezen en Wie zij wel moesten vrezen. Zij moesten niet bang zijn voor mensen die alleen het lichaam kunnen doden, maar verder niets kunnen doen, maar zij moesten Hem vrezen Die, nadat ze gedood zijn, zowel ziel als lichaam kan vernietigen in Gehenna. Deze woorden van de lippen van onze Heer zijn opmerkelijk, aangezien zij werden gesproken in de tijd waarin de Griekse filosofie leerde dat de echte mens een eeuwige ziel is die niet kan sterven, niet gedood kan worden en die onverwoestbaar is. Deze gedachten werden bijna algemeen aangehangen en ze waren zo prestigieus dat de Grieken mensen die daarmee niet instemden voor barbaren hielden. Deze filosofie was doorgedrongen in het denken van

velen in Israël, maar onze Heer sprak deze hele denkwijze tegen, toen hij zowel de Grieken als allen in Israël die hierin meegegaan waren in het gezicht wierp: 'Vreest Hem, die macht heeft om ziel en lichaam in Gehenna te vernietigen.' Een ziel die vernietigd kan worden, is absoluut niet onsterfelijk of eeuwig.

Veel Bijbelvertalers, van wie het denken doortrokken is van de platonische filosofie, hebben de meeste conflicten opgelost door in de meeste gevallen in het Oude Testament vertalingen te geven die in overeenstemming zijn met hun opvattingen. De mens die evenwel onwrikbaar vasthoudt aan de waarheid kan zichzelf dergelijke vrijheden met de oorspronkelijke woorden van God niet permitteren. Het staat buiten kijf dat de gebruikelijke uitleg van Mattheüs 10:28 dit gedeelte direct in conflict brengt met vele gedeeltes in het Oude Testament. Om dat te voorkomen moeten we nauwlettend acht slaan op al de woorden die God heeft gebruikt. Dat zal de sleutel zijn voor de oplossing van het probleem van Mattheüs 10:28.

Het Nieuwtestamentische woord voor 'doden' (vermoorden) is het werkwoord *phoneuo*. Van dit woord is het zelfstandig naamwoord *phoneus* afgeleid, dat moordenaar betekent. Het werkwoord heeft een vaste betekenis wat duidelijk wordt als u alle twaalf keer dat het voorkomt onderzoekt. Het wordt nooit gebruikt voor een gerechtelijk doden, wat wij de doodstraf noemen.

Een ander woord is *apokteino*, dat een meer flexibele betekenis heeft, maar dit woord wordt altijd gebruikt als er gesproken wordt over een wettelijke of juridische beroving van het leven. De precieze betekenis wordt bepaald door de context en indien dat wordt ondersteund door de context, heeft het altijd te maken met terechtstelling op grond van een rechterlijke beslissing. Zie bijvoorbeeld Mattheüs 16:21, Johannes 16:2 en 18:31. het woord *apokteino* komen we tweemaal tegen in Mattheüs 10:28 en tweemaal in Lucas 12:4,5. Op grond van deze feiten zullen we nu de context van dit vers onderzoeken.

In het gedeelte van Mattheüs 10:16-28 is het duidelijk dat de Here Jezus ver in de toekomst kijkt, terwijl Hij tegelijkertijd Zijn woorden direct toepast op de ervaringen van Zijn discipelen. Hij waarschuwt voor mensen die hen zullen overleveren aan gerechtshoven en die hen de synagogen zullen uitranselen. Hij vertelt hen dat zij ter wille van Hem voor stadhouders en koningen gebracht zullen worden en dat zij gehaat en vervolgd zullen worden. Maar als en wanneer hen dit overkomt, moeten zij niet ophouden te getuigen. Wat Hij hen in de duisternis zou vertellen, moesten zij in het licht verkondigen en wat Hij hen in het oor fluisterde, moesten zij van de daken roepen. Zij mochten geen enkel

moment hun daden laten beïnvloeden door angst voor mensen, zelfs niet voor de machtigste mensen. Die kunnen alleen het lichaam doden en daarna kunnen zij niets meer doen. Maar zij moesten Hem vrezen die in staat is zowel ziel als lichaam te vernietigen in Gehenna.

Het is duidelijk dat het woord 'doden' in dit gedeelte te maken heeft met een rechterlijke veroordeling tot de dood, zodat door een juridisch proces leven, arbeid, invloed en getuigenis tot een einde worden gebracht. Zulke rechters zullen waarschijnlijk vergenoegd in hun handen wrijven, elkaar feliciteren en zeggen: 'Goed gedaan, die onruststoker is dood en van het toneel verdwenen!' Maar, vragen we ons af, is dat wel zo? Het antwoord daarop moet een duidelijk 'nee' zijn. We zullen nog meer van die mensen horen – niet omdat zij de doodstraf hebben overleefd, of omdat hun ziel doorgaat met leven, maar wegens de geweldige gebeurtenis van de opstanding uit de doden.

Het is waarschijnlijk dat de echte sleutel voor de betekenis van Mattheüs 10:28 wordt gevonden in het feit dat in de Hebreeuwse gedachte het woord 'ziel' vaak gebruikt wordt als eenvoudig persoonlijk voornaamwoord in situaties waar wij het woord *mijzelf*, of *mij* zouden gebruiken.

Onze Heer was een Hebreëer, geen Griek en de mensen tot wie hij sprak waren Hebreërs. Op grond van deze feiten vinden we de ware betekenis van Zijn woorden in Mattheüs 10:28. De machthebbers die de apostelen van de Heer tot de dood zouden veroordelen, konden alleen maar een eind maken aan levende lichamen, maar zij konden nooit een eind maken aan de apostelen zelf. De Zoon zou niets verliezen van wat de Vader Hem gegeven heeft. Niet omdat ze nog in leven zouden zijn nadat ze zijn gedood, maar omdat Hij hen zou opwekken in de komende dag (Johannes 6:39).

Deze tekst leert ons niets over de Griekse gedachte van een afzonderlijke en onsterfelijke ziel. Maar hier wordt het toekomstige leven verkondigd voor mensen waarvan slechte rechters dachten dat ze voor altijd verdwenen zouden zijn.